

**INUIT ATAQATIGIIT
SIULERSUISUUNERIT**

INUIT ATAQATIGIIT KATTUFFIATA
NAALAKKERSUINIKKUT
SIUNNERFIIT 2021-2024

Inuit Ataqtigiit Kattuffiat

Naalackersuinikkut siunnerfiit 2021-2024

Ataatsimeersuarnermit XX september 2021 aalajangersakkat

Naalackersuinikkut nuna tamakkerlugu anguniakkat 2021-2024

Inuit Ataqtigiit naalackersuinikkut sunniuteqartumik inissikkumalluta kikkunnilluunniit suleqateqarsinnaanerput pingaartipparput. Inuiaat sinniisussaminnik taasinerat paasivarput inuiaat sinniisui tamarmik naleqartinneqarlutik aalajangiinerni peqataatinneqassasut. Tamanna tunngavingalugu ukiuni Inatisartuni siammasissumik isumaqatigiissusiornerit suliariniarpagut. Siammasissumik isumaqatigiissusiornerit imaluunniit naaperiusissiat suliariniakkagut pingaernerit ukuuput:

- Akileraartarnikkut aaqqissuusseqqinneq. Akileraartarnikkut aaqqissuusseqqinnissarput inuiaqtigiit naligiinnerusumik atugaqarnissaanut aqutissiuussisoq suliarissavarput. Akunnattumik isertitallit, sulisartut angajoqqaallu kisimiillutik perorsaasut atugaat isiginiarneqarlutik aaqqissuusseqqineq suliarineqassaaq.
- Utoqqalinersiat pillugit aaqqissuusseqqineq. Nunatsinni utoqqalineq nuannersuusaaq, utoqqalinersiaqalersussat utoqqalinersiallillu aaqqissuusaaq sulinarissavarput. Akissaatitigut atukkat pitsanngorsaavigissavavut, nunani avannarlerni akissaateqartitsinermit ilaatigut assigusumik suliaqarnikkut.
- Inunnik isumaginnermik suliaqartut amerlanerulersinnissaanut pilersaarut. Isumaginninnikkut iliuuseqarnerit siunissamut qulakkeerineqataassapput, pisariaqartitavullu tunngavingalugit pilersaaarusiornerit suliarissavarput.
- Piorsarsimassutsitta ineriartortinnissaanut siammasissumik isumaqatigiissut. Piorsarsimassutsikkut siuariartuuteqarneq inuiattut nunatullu perorsaataavoq, naalackersuinikkut piorsarsimassutsikkut sulinerup inuussutissarsiutaanera inuiattullu iluaqutissaanera pillugu ukiunut arlalinnut atuuttussamik siammasissumik isumaqatigiissut suliarissavarput.
- Nunap immikkoortuini inuussutissarsiutitigut ineriartortitsinissamut pilersaarut. Pilersaarusiortnerup aallartinneraniilli kommunit peqatigalugit akuutillugillu suliarissavarput. Pilersaarusiortnermi isiginiarneqassapput nunatta imminut pilersorsinnaaneranut periarfissat qanoq nunat immikkoortuisa iluaqutigisinnaaneraat. Taamatuttaarlu mittarfiit atuutilernerisigut takornariaqarnikkut pilersaarutit ataqtigiissaakkat suliarineqassallutik.
- Ilinniartitaanikkut siammasissumik isumaqatigiissut. Ilinniartitaanikkut anguniakkat ersarissut ukiuni qulini atuuttussaq suliarineqassaaq. Isumaqtigiissusiorneq ilinniartitaaneq ataatsimut isigalugu suliarineqassaaq, isiginiarneqassappullu nunatsinni ilinniartitaanikkut pisariaqartitavut.
- Peqqinnissaqarfiup ingerlanneqarnerata aaqqissuusseqqinneqarnissaanut siammasissumik isumaqatigiissut. Peqqilluta toqqissillutalu inuunissarput kikkunnut tamanut isumalerujussuuvuq.

Peqqinnissaq Pillugu Ataatsimiititaliarsuaq pilersinneqareerpoq, naalackersuinikkullu sinaakkutissat pilersaarutillu tamanik peqataaffigineqartut suliarissavavut.

- Innuttaasut najukkaminni oqartussaaqataanertik tunngavingalugu sumiiffimunni nalunngilaat suut siuarsarusunnerlugit. Naalackersuinikkullu inuussutissarsiutinut aningaasalersueriaaseq atuuttoq allatut ilusilerlugu aaqqissuunneqarsinnaanera qulaajarlugi suliaqassaagut.

Suliat aallartinneqarneri

Siammasissumik isumaqatigiissusiornerit imaluunniit naaperiusiornerit piffissalersugaasumik suliarineqassapput. Suliassat annertummata naalackersuinikkut sunilitsinni nukinnik atuiffigissavavut. Taamatut sulinermi partiimi qinikkat tamarmik suliat piviusunngortinnissaanut peqataassapput akisussaaqataassallutillu. Pilersaarutit qaqagu allatussaanerat naalackersuisut inuiaqatigiinnut nalunaarutigissavaat, taamaaliornermi akuutitsinerup qanoq ingerlanneqarnissaa aamma nalunaarutigineqassaaq. Siammasissumik isumaqatigiissutit minnerpaamik ukiup affaa suliarineqarsimassapput, taamatut suliaqarnerni qulakkeerneqarsimassapput politikkikkut suliaqartut, sammisamat attuumassutillit soqutigisaqatigiillu samissaq pillugu suliaqartut. Siammasissumik isumaqatigiinnerit naaperiaanerilluunniit suliarineqarnerani naalackersuinikkut siunnerfik allassimassaaq taamatuttaarlu inatsisitigut suliassartai ersarissumik allassimassallutik. Suliat naammassineqartut tamarmik nalilersorneqartassapput, siammasissumillu isumaqatigiissusiornerit naaperiusiornerinulluullit pitsanngorsaataasinnaasut sulinerup nanginnerani atorneqassapput.

Uranimut naaggaarpugut

Inuit Ataqaatigiit naqissuseqqissavarput uranisiornissamat naaggaaratta.

Nunatsinni aatsitassarsiornerit mingutitsinnginnerusut ulorianannginnerusullu ingerlanneqassasut isumaqarlupugut. Aatsitassarsiorneq aningaasaqarnikkut, ilisimasativut, ilinniarsimassitsikkut inooqataanikkullu siuarsaaqataasuummat nunatsinni aatsitassarsiornerup pilersaarutigineqartut ersarissuunissaat naalackersuinikkut suliassavarput. Inatsisartutigut nunatsinni uranisiortoqanngilluinnarnissaa inatsiliornikkut qulakkiissavarput.

Nunatta kujataani uranisiorniarnermut taarsiullugu imminut pilersorneq inuussutissarsiutitativut siursaaneq siuttuuffigissavarput. Nunatsinni neqissaqarniarnikkut imminullu pilersiornermut suliat ilinniartitaanerillu tassunga attuumassutillit siursaavigissavagut. Ukiuni tulluuttuni inuussutissarsiutitigut nunatta kujataani siursaansitsinni Kommune Kujalleq susassaqtullu allat peqatigalugit ataatsimoorussamik naalackersuinikkut siunnerfeqarnissaaq suliarissavarput.

Mittarfissualiortiternerit

Mittarfiit sanaartornissaaanut sinaakkutinik 2018-mi Inatsisartuni aalajangiisoqareerpoq, tamannalu tunngavingalugu sapinngisamik pitsaanerpaamik naammassineqarnissaannut suleqataassaagut. Inuit Ataqaatigiit mittarfittaartornissanut akerliunngilagut, suliap suliarineqarnerani piumasaqaatigisimasarput tassaasimavoq mittarfiit kittaartumik aningaasaqarnerpullu eqqarsaatigalugu isumatusaartumik suliarineqassasut. Aningaasaqarniarneq eqqarsaatigalugu innuttaasut sapinngisamik pilliuteqarpallaartinnagit mittarfissuit naammassinissaat sulissutigissavarput.

Kommunini anguniakkat 2021-2024

Inuit Ataqaatigiit pingaartippaat nunatsinni innuttaasuni ulluinnarni sullissisut naalackersuinikkut siunnerfinni tamani suleqatigineqassasut. Kommuninini innuttaasut kiffartuunneqarnerisa pitsaasuunissaat

naalackersuinikkut tamanit ataatsimoorfiuvoq. Nunatsinni innuttaasut isumaginninnikkut pisariaqartitaat naapertorlugit kommunini tamani iliuuseqarnissaq suliarissavarput, peqatigisaanik inuussutissarsiutitigut ineriartortsineq kommunit peqatigalugit aamma suliarissavarput. Inuit Ataqtigii isumaqarpugut isumaginninneq inuussutissarsiorterlu imminnut ataqtigiiittut ilutigiiittumillu ataqtigiiissarneqarlutik siarsarneqassasut. Inuit Ataqtigiiit kommunini ima ukiuni tulliuuttuni sulissapput:

- Naalackersuinikkut suliat kommunit ingiaqtigalugit suliarineqassapput. Naalackersuisut kommunillu akornanni naligiissumik oqaloqtigiiinneq piussaaq. Naalackersuinikkut suliuutit pillugit kommunit peqatigalugit naapeqateqartarnerit aaqqissuussat ingerlanneqassapput, tamatumani qulakkeerneqassaaq kommunit suliat aallartinneraniilli akuutinneqarlutillu sunniuteqarsinnaanerat.
- Kommuneruussuannngortitsineri naalackersuinikkut siunertat killiffiillu pillugit nalililersuinissaq ingerlanneqassaaq. Nalilersuineq killiffissiornerlu Naalackersuisut borgmesterillu peqatigalugit naalackersuinikkut ataqtigiiissarnermi (PKG) immikkut sammeneqassaaq.
- Kommunit ataatsimoorlutik suleqtigiiissutissaannut Inuit Ataqtigiiit suleqataassapput, kommunit tallimaasut akornanni suleqtigiiinnerup eqaatsumik ingerlanissaanut Inuit Ataqtigiiit akisussaaqataallutillu ilisimasaniq ingerlatitseqqissapput.
- Inunnik isumaginninnermut suliat kommunit akisussaaffigisaat pillugit Naalackersuisut kommunillu akornanni suleqtigiiinnerisa nukittorsarneqarnissaat siunertaralugu sulisoqassaaq. Innuttaasut pineqartillugit naalackersuisut kommunillu suleqtigiiinnerat aaqqissuussaasoq pisariaqarpoq. Matumani immikkut isiginiarneqassaaq meeqqat tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat.
- Meeqqanut inuusuttunullu suliniutit kommunit pisariaqartitaat naapertorlugit ingerlanneqassapput. Pikkorissartitsinerit qitiusumit neqeroortigineqartut kommunit pisariaqartitaanit aallaaveqassapput. Inunnik isumaginninnikkut suliaqartut kommunini pitsaasumik inissisimanissaat siunertaralugu Naalackersuisut kommunillu suleqtigiiissapput.
- Kommunit peqatigalugit innorluutillit innorluutilinnullu sullissineq immikkut ukkatariaqassaaq. Nunatsinni innorluutilinnut innorluutilinnullu sullissinerup pitsanngorsarneqarnissaannut naalackersuinikkut iliuusissat kommunit peqatigalugit pilersaarusiorneqassapput.
- Nunatsinni angerlarsimaffeqannginneq akiorniarlugu suliniutit kommunit peqatigalugit ingerlanneqassapput. Misilittagarineqalersut kommunini tamani atorineqarsinnaasut ass. Kofoed Skole-it suliffeqalernissamullu iliuuserineqartut kommunit peqatigalugit suliniutissat pillugit Naalackersuisut kommuninik suleqtiserinnissapput.
- Meeqqat inuusuttullu kommunini qassit suliffeqaratillu ilinniarnermik aallartitsisimanngitsut nalunaarsorneqarnerat kommunit peqatigalugit ingerlanneqassaaq. Meeqqat inuusuttullu nunatsinni ilinniaratillu suliffeqanngitsut ilinniakkamik suliffimmilluunniit aallartitsinissaat siunertaralugu paasissutissat iliuuseqarnissamut tunngavissisussat katersorneqassapput.
- Eqqagassaqaarnikkut imeqarnikkullu suliniutit ersarissut sulissutigineqassapput. Kommunini tamani qiningaatitagut eqqagassaqaarnikkut imeqarnikkullu pilersaarusiornissamut suleqataassapput. Suliaqarnerni nunaqarfinni pilersaarutit Nunaqarfinni Aqutsisut suleqtigalugit ingerlanneqassapput. Nunatsinni eqqiluisaarnikkut peqqissutsimullu imeqarnikkut suliasaarpugut, imeqarnermut tunngasuni Naalackersuisut suleqtiserineqassapput.
- Kommunini sulineri immiut pilersorneq tunngavingalugu suleriuseqassaagut. Ilisimasatigut, sulisoqarnikkut inuussutissarsiutigullu nunatsinnut iluaqutaasussanut kommunit suleqataassapput.
- Inuussutissarsiutitigut siuariartornissamut naalackersuinikkut siunnerfiit kommunit peqatigalugit ingerlanneqarnissaannut atatillugu, kommuninik inuussutissarsiornikkut siuariartortitsinissamut suleqataanerminni inuussutissarsiutitigut siarsaanissamut pilersaarusiornierit ersarissut suliarineqassavaat, taamatuttaarlu immiut pilersornissamut inerisaanissamut kommunit suut piviusunngortissinnaanerlugit nalilersuissapput.

Nunaqarfiit inuussutissarsiornikkut siursaaqataasussatut isigaavut

Nunaqarfinni inuuneq toqqissisimanartuq ineriartorfiusorlu Inuit Ataqtigiit suleqataaffigissavaat.

Nunaqarfiit nunatsinni inuussutissarsiutitivut ineriartortitseqataanissaat pingaartutut isigalugu nunaqarfimmiut peqatigalugit naalakkersuinikkut siunnerfinnik suliaqarniapugut. Nunaqarfiit ataatsimeersuartinneqarnissaat aqqissuunneqassaaq ukiunilu tulliuuttuni naalakkersuinikkut suliniutissat kommunit Nunaqarfinnilu Aqutsisut peqatigalugit ataatsimoorussaasut pilersikkumavavut.

Nunaqarfiit inuussutissarsiutitivut ineriartortitseqataanissaannut piujunarnissaanullu iliuusissat arlaqarput. Inuit Ataqtigiit naalakkersuinikkut ukiuni pingasuni tullerni tunngaviit uku aallaavingalugit sulissapput:

- Peqqinnissaq Pillugu Ataatsimiisitaliarsuup sulinerani nunaqarfinni kiffartuussineq isiginiarlugu innersuussusiortoqassasoq. Nunaqarfinni peqqinnissaqarfeqarneq pitsaasoq qanoq sulisullu piginnaasaasa inerisartuarnissaannut pilersaarut ilaatinneqarluni naalakkersuinikkut suliaqartoqassasoq. Sulinermi nunaqarfiit inuttussusaat aallaavingalugu peqqinnissaqarfinni sulisut qanoq iluaqutaanerpaamik atorineqarsinnaanerit isiginiarneqassaaq.
- Nunaqarfinnit nakorsiartoqartillugu kigutileritittarnerup neqeroorutaanissaa sulissutigineqassaaq.
- Nunaqarfinni inissaaleqineq annerusumik naalakkersuinikkut ukkatarineqassaaq. Nunaqarfinni inissaaleqisut nalunaarsorneqarnerat tunngavingalugu kommunit Nunaqarfinnilu Aqutsisut peqatigalugit iliuusissat suliarineqassapput
- Nunap immikkoortuisa inuussutissarsiutitivut ineriartortinneqarnissaannut pilersaarummi nunaqarfiit ilaatillugit ineriartortitsineq suliarissavarput. Nunaqarfinni aalisarnerup piniarnerullu saniatigut inuussutissarsiutaasinnaasut allat ass. takornariaqarneq sulinermi ilaatinneqassaaq. Mittarfiit maanna sananeqartut naammassineratigut nunaqarfinnut takornariarsinnaaneq periarfissaatinniarlugu kommunit inuussutissarsiutillu pillugit suliallit peqatigalugit suliaqassaaq.
- Nunaqarfiit ineriartortinnissaannut aningaasaliissutit nutaamik nalilersoqqillugit sulisoqassaaq, siunissarlu ungasinnerusoq isigalugu aningaasalersueriaatsip nutarternissaa siunertaralugu suliamik aallartitsisoqassaaq. Tamatuma peqatigisaanik nunaqarfinni ineriartortitsinissamut pilersaarusiornerni aningaasaliisussanik suleqateqarsinnaanermut assersuutigalugu kujataani aqquserniornernut suliaqartoqassaaq.
- Eqqaaveqarnikkut imeqarnikkullu nunaqarfinni sulitutit ersarissut pilersaarusiorluakkallu suliarineqassapput. Kommunedit Namminersorlutik Oqartussallu suleqatigiillutik pilersaarusioqatigiissapput.
- Nunaqarfinni atuarfeqarneq iluatsiffiulluortoq siunertaralugu naalakkersuinikkut ilinniartitaanermut siammassissusumik isumaqatigiissusiornermi nunaqarfiit atuartitaanikkut ilinniartitaanikkullu periarfissaasa inerisarneqarsinnaanngorlugit pilersaarusiorfigineqassaaq. Matumani najugaqariaaserput inuussutissarsiornikkullu inissisimaneq isiginiarneqarluni atuartitaanikkut periarfissat sulinermi ilaatinneqassapput. Nunaqarfinni atuarfinni ilinniartitsisuusut ilinniarsimangitsut piginnaasaasa ineriartortinnissaat siunertaralugu iliuusissat suliarineqassapput. Nunaqarfinni atuartitsineq iluatsissinnaaqullugu ilinniartitsisut illuinik pitsaanik amingateqarneq iliuuseqarfigineqarnissaa siunertaralugu sulisoqassaaq.
- Puisit amiiunik tunisineq annertunerulersikkumallugu suliniutit akissaasersueriaatsillu naalakkersuinikkut nalilersorneqassapput.
- Nunaqarfinni timersornikkut kulturikkullu pikialaartitsinerit annertusarlugit sulinerit suleqataaffigineqassapput. Kommuneqarfinni kulturikkut sunngiffimmilu sammisassaqtitsinerit pillugit pilersaarusiornerni Nunaqarfinnit Aqutsisut tusarniarneqartassapput.
- Meerartaajaartut perorsaaneq pillugu qaammarsaasarnissaq aallartisarneqassaaq. Sulitutit kommunit peqatigalugit ingerlanneqassapput.

- Imminut toquttarnermut aanngajaarniutinillu atuineq akiorniarlugu suliniutit nunaqarfinnut siammerneqarnissat naalakkersuinikkut eqqumaffigineqassaaq, pilersarusiornernilu nunaqarfiit ilanngunneqartassapput.
- Illut ingutserneqaratik uninngaannartut pillugit iliuusisanik kommunenit Nunaqarfinni Aqutsisut suliaqassapput.
- Nunaqarfiit aalisarnikkut ingerlalluartut tulattarfii naleqquttuunissaat pillugu sulisoqassaaq, Nunaqarfinni Aqutsisut kommuni suleqatigalugu Namminersorlutik Oqartussat suleqatiserissavaat. Ilaatiguttaaqq angallatinut aqqissuussisinaanermut periarfissat kommunini sanaartugassanut pilersarusiornerni ilanngunneqassapput. Naalakkersuinikkullu pilersarusiornermi nunaqarfiit tulattarfiinut tunngasut isiginiarneqassapput.

Nunarsuarmioqataavugut

Inuiaat kalaallit nammiussuseqarnerat aalajangiisinnaassuseqarnerallu Namminersornermut Inatsisip qulakkeerpaa. Inuit Ataqtigiit nunarsuarmioqataaneq pingaartillugu Naalagaaffiit Peqatigiit anguniagaannut suleqataassapput. Inuit pisinnaatitaaffii naapertorlugit suliaqarnerit minnerunngitsumillu nunap inoqqaavisut pisinnaatitaaffii pillugit sulinerit pingaartillugit sulissaagut.

Nunarsuarmioqataanitsinni nunatut namminiilivikkusuttutut suliniarnernitsinni nunatut iluaqutigisassavut aallaavingalugit sulissaagut. Oqartussaaffiit nunatsinni oqartussaaviginngisatta qanoq nunatsinni pilersinneqarnissaat siunertaralugu pilersarusiussaagut. Suliatta anguniarnerani Folketingimi ilaasortaatitavut suleqatigissavavut.

Oqartussaaffiit nunatta suli oqartussaaffigilinnngisai eqqarsaatigalugit Inuussutissalerinermut Oqartussaaffiup nunatsinniilernissaa siunertaralugu sulisoqassaaq taamatuttaarlu inatsisit atuutsinneqarnerat pillugu sakkortusisamik ukiuni tulliuuttun pingasuni sulisoqassalluni. Inatsisit atuutsinneqarnerat pillugu suliaqarnerit innuttaasut toqqissillutik inuunissaannut qulakkeerininnissamik siunertaqassapput. Naalagaaffiup nunatsinni inuit pisinnaatitaaffii taamatuttaarlu inuit inatsisitigut innarlitsaalinnginnissaanik suliaqarnerata pitsanngorsaaniissaa ukkatarissavarput.

Nunatta Issittullu soqtigineqaleraluttuinnarnera eqqarsaatigalugu siunissami aggersumi iluaqutissartai unammillernartortaalu ilisimaaralugit sulissaagut. Issittoq pineqartillugu issittumi nunaqartut peqataatinneqarlutillu sunniuteqartinneqarnissaat nunatta qulakkeerinneqataaffigissavaa.

Silap pissusaata allanngoriartornera Issittumi malunniuppoq, silap pissusaata allanngoriartornera pillugu suliuutinut nunarput peqataallunilu akuussaaq. Suleqateqarnermi nunatta inuussutissarsiornikkut ineriartortinneqarnissaa suleqateqarnikkut anguniarneqassaaq.

Niuernikkut suleqateqarnerit amerlanerusut suliuutiginiarpavut, siunissami niuernikkut sulilluarnikkut naalagaaffimmut isumalluuteqarnerput annikillisikkiartuaartinneqassaaq. Nunatta nunanik allanik suleqateqarluarnera atorlugu nunatsinnut ineriartuutaasunik aningaasaliisinaanerit periarfissaassapput. Nunatsinni ineriartornermut aningaasaliinerit sanaartornerillu avatangiisinut mingutitsinnginnissamik siunertaqartassapput.

Nunatta nunanut allanut sillimaniarnermullu namminerisamik politikkaa suliarineqassaaq, peqatigisaanillu nunanut allanut sillimaniarnermut ilisimatusarnikkut annertusaaniissaaq suliarineqassalluni. Inatsisartut Nunanut Allanut Sillimaniarnermullu Ataatsimiititaliaat naalagaaffeqatigiinnerup iluani annerusumik inissisimaffeqartariaqarpoq, Folketingimi nunanut allanut sillimaniarnermullu nunatsinnut attuumassuteqartunik suliaqartoqarnerani akuutinneqartarnissaa anguniarlugu sulissaagut. Naalagaaffeqatigiinnerup iluani suleriaatsit Issittup nunattalu soqtigineqarnera ilutigisaanik

nutarternissaanut piffissaavoq, Inatsisartutigoortumik Naalackersuisutigoortumillu suleqatigiinnerit ataavartut pilersinneqarnissaat suliarissavarput.

Nunarsuatsinni toqqissimasumik inuunissaq naleqartitaraarput, ersarissartuassavarpullu nunarput sukkulersuuffiussanngimmat. Sillimaninarnikkut nunatsinni sulisut siunertaat ataasiussaaq, tassalu sakkulersuuttoqannginnissaanik sulineq.

Nunatat naalagaaffinngorumasutut nunatsinni sillimaniarnikkut ingerlatsilernissaq soqutigaarput, naalagaaffeqatigiinnerullu iluani nunarput pineqartillugu aaqqissuussani aallaqqaataanit peqataatinneqarlutalu sunniuteqartitaanissarput naalagaaffimmut piumasaqaatigiussuarput. Tamannattaq ima paasineqassaaq danskit naalackersuisui nunatsinnut attuumassuteqartunik siammassumik isumaqatigiissusiortoqarnerani akuutinneqarlutalu sunniuteqaqataassasugut.